मृडीको वासिष्ठः। अग्निः। बृहती, ४-५ उपरिष्टाज्ज्योतिः, ४ जगती वा।

समिद्धश्चित्समिध्यसे देवेभ्यौ हव्यवाहन।

आदित्यै रुद्रैर्वसुभिर्न आ गिह मृळीकार्य न आ गिह ॥ १०.१५०.०१

देवेभ्यः- देवताभ्यः। हव्यवाहन- चरुपुरोडाशध्यानभावनादिहव्यवाहक। सिमद्धः- उद्दीपितः सन्। सिमध्यसे- उद्दीपयसि। आदित्येः- अखण्डप्रकृतिजैः। रुद्रैः- वेगशक्तिभिः। वसुभिः- शरणभूतेः सम्पद्भूतैर्वा देवैः। आ गहि- आगच्छ। मृळीकाय- आनन्दाय। नः- अस्मान् प्रति। आ गहि- आगच्छ॥१॥

इमं युज्ञमिदं वचौ जुजुषाण उपागिहि।

मर्तीसस्त्वा समिधान हवामहे मृळीकायं हवामहे॥ १०.१५०.०२

इमम्- एतम् । यज्ञम् । इमम्- एतम् । वचः- मन्त्रम् । जुजुषाणः- सेवमानः । उपागहि- आगच्छ । मर्तासः- मर्त्या वयम् । त्वा- भवन्तम् । समिधानः- उद्दीपयन्तः । हवामहे- आह्वयामः । मृळीकाय-आनन्दाय । हवामहे ॥२॥

त्वामुं जातवेदसं विश्ववारं गृणे धिया।

अम्रे देवाँ आ वेह नः प्रियव्रतान्मृळीकायं प्रियव्रतान्॥ १०.१५०.०३

त्वाम्- भवन्तम्। जातवेदसम्- जातविद्यम्। विश्ववारम्- सर्वैर्वरणीयम्। धिया- बुद्ध्या। गृणे-स्तोमि। अग्ने- पावक सर्वभूतिहतकतो। नः- अस्मदर्थम्। मृळीकाय- आनन्दाय। प्रियव्रतान्-प्रेमव्रतान्। देवान्। आवह ॥३॥

अग्निर्देवो देवानामभवत्पुरोहितोऽग्निं मनुष्यार्वे ऋषयः समीधिरे। अग्निं महो धर्नसातावृहं हुवे मृळीकं धर्नसातये॥ १०.१५०.०४ अग्निः। देवानां देवः- देवाधिदेवः। पुरोहितः- प्रत्यक्षहितकारको आर्त्विज्यं कुर्वाणो वा। अभवत्। मनुष्याः- मानवाः। ऋषयः- क्रान्तदर्शिनः। अग्निम्। समीधिरे- समुद्दीपयन्ति। महः- महतः। धनसातौ- धनसम्भजने। अग्निम्। हुवे- आह्रये। मृळीकम्- आनन्दकरम्। धनसातये हुवे॥४॥

अग्निरत्रिं भरद्वांजं गविष्ठिरं प्रावंञः कण्वं त्रसदंस्युमाह्वे।

अग्निं वसिष्ठो हवते पुरोहितो मृळीकार्य पुरोहितः॥ १०.१५०.०५

अग्निः। अत्रिम्- स्वोपासकम्। भरद्वाजम्- अतिथ्यर्थमन्नं भरन्तम्। गविष्ठिरम्- ज्ञाने स्थिरम्। नः- अस्माकम्। कण्वम्- मन्त्रविदम्। त्रसदस्युम्- चोरभावनाबाधकम्। आहवे- आवरणैवृत्रैर्जीनेते युद्धे। प्रावत्- प्रकर्षेण अरक्षत्। अग्निम्। वसिष्ठः- चित्तवृत्तिस्तम्भकरः। वस निवासे। पुरोहितः- ऋत्विक्। मृळीकाय- आनन्दाय। हवते- आह्वयति॥५॥